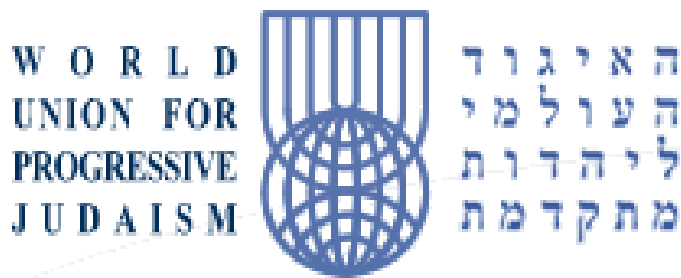

5773

Torah from Around the World

Sjabbat 3 november 2012 / 18 chesjwan 5773

Sidra Wajera, Beresjiet [Genesis] 18:1-22:24

Tanach blz. 30-41

Haftara: Jirmeja [Jeremia] 19:1-13, 20:7-13

Tanach blz. 956-958

Commentaar door rabbijn [Ann Blitzstein Folb](#)

[Temple Sholom](#), Galesburg, IL

Vertaling: Sera Spanier

[Het Engelse origineel](#)

De volgelingen van Avraham

Sidra Wajera bevat veel overbekende verhalen, die ons veel lessen leren. Maar zij vertellen ons niet altijd dingen over God of Avraham die met elkaar in overeenstemming zijn. Dezelfde Avraham van Beresjiet 18:22-23, die met God twist over het lot van Sodom en Gomorra, gaat bereidwillig zijn zoon Jitschak offeren op bevel van God (Beresjiet 22:1-24). Waarom protesteert hij daar helemaal niet tegen?

Ik wil graag een moment stil staan bij de verzen Beresjiet 18:18 en 18:19. Deze regels volgen op het bezoek van de drie gasten/engelen, die het nieuws komen brengen dat Avraham en Sara een zoon zullen krijgen; en wel op een tijdstip in hun leven waarop dit hoogst onwaarschijnlijk lijkt. Avraham vraagt aan zijn vrouw en de bedienden om een maaltijd voor de gasten klaar te maken. Twee van hen trekken daarna verder naar Sodom.

Ons wordt enig inzicht geboden in Gods plan met Avraham, als God nadenkt over de mate waarin de toekomst met Avraham gedeeld gaat worden. "Uit Avraham zal immers een groot en machtig volk voortkomen, en door hem zullen alle volken op aarde gezegend worden! Want ik heb hem uitgekozen, hij moet zijn zonen en zijn verdere nakomelingen voorhouden de weg te volgen die ik wijs, door rechtvaardig en goed te handelen. Alleen dan zal ik verwezenlijken wat ik Avraham heb toegezegd."

De tekst van deze verzen roept tal van vragen bij ons op; vragen die niet onopgemerkt zijn gebleven voor onze rabbijnen. Een vraag is wie de verantwoordelijkheid krijgt voor dat wat Avraham ons leert. De tweede vraag gaat over de relatie tussen wat "goed" is en wat "rechtvaardig" is.

Wij vinden in *Sefer Ha-Aggadah* (*1) de volgende midrasj, gebaseerd op Beresjiet Rabba 49:4, 43:7, en 54:6:

"Het was Avrahams gewoonte om reizigers te ontvangen. Nadat zij hadden gegeten en gedronken, stelde hij hen voor een dankgebed te zeggen. Als zij vroegen: 'Wat zullen wij zeggen?', dan antwoordde hij: [Zeg] 'Gezegend de Eeuwige, Schepper van de wereld, van wiens overvloed we hebben genoten.' Als de reiziger dit voorstel, nadat hij had gegeten en gedronken, accepteerde en het dankgebed zei, mocht hij vertrekken. Maar als hij dit weigerde, zei Avraham: 'Betaal me wat je me schuldig bent.' Als de reiziger hem dan vroeg: 'Hoeveel ben ik je schuldig?', antwoordde Avraham: 'Voor de kan wijn - zoveel; voor het pond vlees - zoveel; voor het brood - zoveel. Wie, denk je, geeft je wijn in de wildernis? En vlees in de wildernis? En brood in de wildernis?' De reiziger, die zich er zo van bewust werd dat hij of zou moeten betalen of een dankgebed voor de Eeuwige zou moeten zeggen, zei: 'Gezegend de Eeuwige, Schepper van de wereld van wiens overvloed wij hebben genoten.' Dit is de betekenis van de beschrijving van Avraham als een van degenen die 'gratis overvloed en rechtvaardigheid verschaft' (Genesis 18:19) - eerst overvloed, dan rechtvaardigheid.

Aangezien de reizigers niet werden beschouwd als familieleden van Avraham, zijn de consequenties duidelijk: omdat de zegeningen van God ook worden uitgestort over degenen die geen familie zijn, geldt ook voor hen de verplichting om een dankgebed te zeggen, om de Ene te bedanken voor het voedsel en de drank waarin de wildernis niet automatisch voorziet.

Ook vertelt de tekst ons dat de verdienste voor zijn goede daden direct op het conto van Avraham wordt geschreven en niet op dat van zijn familieleden. Rasji geeft als commentaar, op basis van deze zelfde verzen, dat "we [hieruit] kunnen afleiden dat hij die een zoon opvoedt tot een rechtvaardig mens, nooit sterft." Degenen die wij in ons midden verwelkomen als uitgekomen Joden zijn altijd beschouwd als zonen en dochters van Avraham en Sara, op grond van de verdienste van Avraham, zoals was beloofd.

Mij lijkt het dat er, als we deze lessen ter harte nemen, voor ons als moderne Joden grote consequenties aan verbonden zijn. Aanhangers van andere religies zijn niet alleen ontvangers van Gods overvloed, maar hebben dezelfde verplichtingen als wij met betrekking tot deze onverdiende giften. Het is de enige juiste weg om iets terug te doen voor wat zij zo wonderbaarlijk en zonder verdienste hebben ontvangen. Zij zijn zondermeer rechtvaardig, in elke betekenis van het woord. Het is het beste argument voor een interreligieuze dialoog en voor het bouwen van bruggen, dat ik kan bedenken. Op deze manier [zullen]: "Alle volkeren van de aarde door hem [Avraham, ABF] gezegend worden."